

KBC og kegleoperation: Undersøgelse af og behandling for Celleforandringer

Du bliver henvist til gynækologen, hvis din egen læge har mistanke om celleforandringer i livmoderhalsen. Celleforandringerne kan være forstadier til kræft, men de er ikke kræft i sig selv. I mange tilfælde forsvinder celleforandringerne af sig selv. Ved svære celleforandringer foretager vi et keglesnit.

Rutinemæssig screening af celleforandringer

Kvinder i alderen fra 23-49 år tilbydes en celleprøve fra livmoderhalsen hvert 3. år og kvinder i alderen 50-64 år hvert 5. år. Der er ingen grund til hyppigere kontrol, heller ikke hvis der har været livmoderhalskræft i familien – sygdommen er ikke arvelig. Celleprøven kaldes også en "smear".

Celleprøven bliver som regel foretaget hos din egen læge. Hvis celleprøven viser unormale celler, bliver du henvist til gynækolog med henblik på at få taget egentlige vævsprøver fra livmoderhalsen. Det er det, som denne instruks handler om.

KBC-undersøgelse – vævsprøver fra livmoderhalsen

Vi anbefaler, at du tager smertestillende medicin en times tid inden undersøgelsen, f.eks. Panodil (2 x 500 mg) og/eller Ipren (2 x 200 mg).

På klinikken undersøger vi livmoderhalsen med en "kikkert", der gør at livmoderhalsen kan studeres under forstørrelse, bedøver livmoderhalsen og tager celleprøver og vævsprøver. Det kaldes ofte en KBC- undersøgelse. Ud fra svar på prøverne tager vi så stilling til, hvilken behandling du bør tilbydes efterfølgende.

Efter undersøgelsen er der små sår på livmoderhalsen, som kan bløde en uges tid. Mens du bløder, bør du ikke bruge tampon, tage karbad, gå i svømmehal eller bade i havet. Ved samleje bør I bruge kondom.

Svar på prøverne

Prøverne sendes til mikroskopisk undersøgelse, og svaret er klar efter 1-2 uger. Uanset resultatet, vil du altid få personlig besked, normalt via krypteret mail.

Behandlingen på klinikken følger disse retningslinjer:

- Hvis der er **normalt væv** i vævsprøverne: Kontrol efter 6-12 mdr. (**almindelig celleprøve**)
- Hvis der er **lette eller moderate celleforandringer** i vævsprøverne: **Nye celle- og vævsprøver (KBC)** efter 6 måneder. De fleste lette og moderate celleforandringer forsvinder af sig selv. I nogle tilfælde, hvor der er påvist moderate celleforandringer, anbefales et keglesnit (se nedenfor).
- Hvis der er **svære celleforandringer** i vævsprøverne: I disse tilfælde anbefaler vi **et keglesnit**. Det er et lille kirurgisk indgreb, der oftest foretages i lokal bedøvelse.

Keglesnit ved svære celleforandringer

Vi anbefaler at du tager smertestillende medicin en times tid inden undersøgelsen, f.eks. Panodil (2 x 500 mg) og/eller Ipren (2 x 200 mg).

Ved et keglesnit fjerner man celleforandringer på livmoderhalsen med en lille elektrisk slynge. Indgrebet foregår i lokalbedøvelse. Når det syge væv er fjernet, stoppes blødningen ved hjælp af elektrisk varmepåvirkning, og en kunstig sårskorpe dannes.

Den dag, du kommer her for at få foretaget dit keglesnit, er det en god ide, hvis du har følgeskab af en pårørende eller en ven. Det er en tryghed for dig, at der er en, der kan følge dig hjem og eventuelt sove hos dig den første nat.

Efter indgrebet sendes det fjernede væv ("keglen") til mikroskopisk undersøgelse, og svaret foreligger indenfor 14 dage. Vi sender dig svar på undersøgelsen af vævet (krypteret mail) og der lægges en plan for fremtidig kontrol.

Efter indgrebet

De første par dage efter indgrebet, kan du forvente lidt blødning. Blødningen vil som regel vare 1-2 uger, eller ind til såret er helet og sårskorpen afstødes. Desuden kan du forvente en del udflåd – oftest klart eller mørkebrunt.

Den dag, du får lavet dit keglesnit og den følgende dag, bør du under alle omstændigheder holde dig i ro. Afhængig af blødningen kan det være nødvendigt med yderligere ro, og du kan eventuelt sygemelde dig (afhængig af jobtype). Du bør holde pause med træning indtil sårskorpen er afstødt, det vil sige cirka 2 uger.

På grund af infektionsfare fraråder vi samleje de første 3-4 uger efter indgrebet. Vi anbefaler, at I bruger kondom indtil 6 uger efter indgrebet.

Hvis der er frisk eller kraftig blødning efter keglesnittet kan du henvende dig på klinikken mandag til fredag i tidsrummet mellem kl. 8 – 16. Uden for dette tidsrum kan du blive undersøgt og behandlet på det lokale hospital via en opringning til Lægevagten, i Hovedstaden ved at ringe til 1813.

Keglesnittet påvirker ikke din mulighed for at blive gravid, men medfører en ganske let øget risiko for at føde for tidligt.

Læs mere om celleforandringer og livmoderhalskræft:

Antallet af kvinder, som rammes af livmoderhalskræft, har været faldende i 40 år. Du kan læse meget mere om sygdommen, symptomer og behandlingsmetoder hos: Kræftens Bekæmpelse <https://www.cancer.dk/livmoderhalskraeft-collumcancer/>

Bliv vaccineret: Den forebyggende HPV vaccine tilbydes alle kvinder over 12 år og forebygger ca. 70% af tilfældene. Vi anbefaler, at du bliver vaccineret mod HPV, hvis du ikke allerede er det. Tal med os eller din egen læge om det.

Colposcopy and Cone Biopsy: Examination and Treatment for Cellular Changes

You will be referred to a gynecologist if your primary care physician suspects cellular changes in the cervix. These cellular changes can be precursors to cancer, but they are not cancer themselves. In many cases, the cellular changes disappear on their own. For severe cellular changes, we perform a cone biopsy.

Routine Screening for Cellular Changes

Women aged 23-49 years are offered a cervical smear test every 3 years and women aged 50-64 years every 5 years. There is no reason for more frequent checks, even if there has been cervical cancer in the family – the disease is not hereditary.

The smear test is usually performed by your primary care physician. If the smear test shows abnormal cells, you will be referred to a gynecologist to have actual tissue samples taken from the cervix. That is what this guide is about.

Colposcopy – Tissue Samples from the Cervix

We recommend that you take pain relief medication about an hour before the examination, such as Panadol (2 x 500 mg) and/or Ibuprofen (2 x 200 mg).

At the clinic, we examine the cervix with a "scope" that allows the cervix to be studied under magnification, numb the cervix, and take cell samples and tissue samples. This is often called a colposcopy. Based on the results of the tests, we will then decide which treatment you should be offered afterwards.

After the examination, there are small wounds on the cervix that may bleed for about a week. While you are bleeding, you should not use tampons, take baths, go to a swimming pool, or swim in the sea. During sexual intercourse, you should use a condom.

Results of the Tests

The samples are sent for microscopic examination, and the result is ready after 1-2 weeks. Regardless of the outcome, you will always receive personal notification, usually via encrypted email.

The treatment at the clinic follows these guidelines:

- If there is normal tissue in the tissue samples: Check-up after 6-12 months (regular smear test).
- If there are mild or moderate cellular changes in the tissue samples: New cell and tissue samples (colposcopy) after 6 months. Most mild and moderate cellular changes disappear on their own. In some cases where moderate cellular changes are detected, a cone biopsy is recommended (see below).
- If there are severe cellular changes in the tissue samples: In these cases, we recommend a cone biopsy. It is a small surgical procedure, which is usually performed under local anesthesia.

Cone Biopsy for Severe Cellular Changes

We recommend that you take pain relief medication about an hour before the procedure, for example, Panadol (2 x 500 mg) and/or Ibuprofen (2 x 200 mg).

A cone biopsy removes cellular changes on the cervix using a small electric loop. The procedure is performed under local anesthesia. After the diseased tissue is removed, bleeding is stopped by applying electric heat, and an artificial scab forms.

On the day you come in to have your cone biopsy, it is a good idea to be accompanied by a relative or friend. It's reassuring to have someone who can follow you home and possibly stay with you the first night.

After the procedure, the removed tissue ("the cone") is sent for microscopic examination, and the results are available within 14 days. We will send you the results of the tissue examination (encrypted email) and will make a plan for future monitoring.

After the Procedure

In the first couple of days after the procedure, you can expect some bleeding. The bleeding usually lasts 1-2 weeks or until the wound has healed and the scab has fallen off. You can also expect a significant amount of discharge – usually clear or dark brown.

On the day you have your cone biopsy and the following day, you should rest in all circumstances. Depending on the bleeding, further rest may be necessary, and you might need to take sick leave (depending on the type of job). You should avoid exercising until the scab has fallen off, which is about 2 weeks.

Due to the risk of infection, we advise against sexual intercourse for the first 3-4 weeks after the procedure. We recommend using condoms until 6 weeks after the procedure.

If there is fresh or heavy bleeding after the cone biopsy, you can contact the clinic Monday to Friday between 8 am and 4 pm. Outside these hours, you can be examined and treated at the local hospital by calling the Medical Helpline, in the Capital by calling 1813.

The cone biopsy does not affect your ability to become pregnant, but it does carry a slightly increased risk of preterm birth.

Learn More About Cellular Changes and Cervical Cancer:

The number of women affected by cervical cancer has been declining for 40 years. You can read much more about the disease, symptoms, and treatment methods at: Cancer Society <https://www.cancer.dk/livmoderhalskraeft-collumcancer/>

Get Vaccinated: The preventive HPV vaccine is offered to all women over 12 years and prevents about 70% of cases. We recommend that you get vaccinated against HPV if you haven't already. Talk to us or your own doctor about it.